

	hímnem: <i>populus</i> , -ī, m.	semlegesnem: <i>oppidum</i> , -ī, n.
	Pluralis	
Nom.	populī	oppida
Acc.	populōs	oppida
Gen.	populōrum	oppidōrum
Dat.	populīs	oppidīs
Abl.	populīs	oppidīs

Megjegyzés:

Ebbe a declinációba csak néhány -us végű nőnemű főnév tartozik, pl. *humus*, -ī, f. – föld, talaj. Van továbbá néhány -us végű, de semlegesnemű főnév is, ezekről előfordulásuk helyén beszélünk majd.

A főnév és a melléknév egyeztetése

Olvasmányunkban az egyik leggyakoribb melléknévfajta, az ún. három végződésű melléknév fordult elő: pl. *multus* 3. A szótárban található 3-as szám azt jelöli, hogy 3 végű melléknévvel van dolgunk, azaz a melléknévnek külön végződése van mind a három grammatikai nemben: *multus* (m.), *multa* (f.), *multum* (n.). Minden melléknévnek, amelynek a szótárban megadott hímnemű alakja -us-ra végződik és utána egy hármas található, nőneme -a, semlegese pedig -um. A nőnemet (-a) az I. declinációban, a hím- (-us) és semlegesnemet (-um) a II. declinációban ragozzuk.

Ritkábban előfordulnak olyan melléknévek is, melyeknek hímneme -er végződést mutat: ezek az -er, -a, -um végű melléknévek. Ragjaikat tekintve nem térnek el az -us, -a, -um végűektől. A különbség abban áll, hogy az -er végűek esetében a ragozat az -r után tesszük, s nem a szó eredeti végződését változtatjuk meg. Így ragozzuk a szövegünkben előforduló *noster nostra nostrum* birtokos névmást is. Nemcsak a melléknévek, hanem a főnevek között is vannak olyanok, amelyek -er végűek. Akár főnévről, akár melléknévről van szó, csak arra kell vigyázni, hogy az -er végződésben lévő e kieshet. Ha kiesik, singularis accusativustól kezdve hiányzik a ragozásból. Hogy ez az e kiesik-e vagy sem, azt a szótári alak világosan megmutatja. Főnevek esetében a genitivusból, melléknéveknél pedig a nőnemű és semlegesnemű alakból fog hiányozni ez a magánhangzó. Ragozásukat lásd alább a *noster* példáján, főnevekre vonatkozóan pedig a következő olvasmány után.

A jelzöt egyeztetjük a jelzett szóval nemben, számban, esetben. Nem a declinációk egyeznek, hanem a nemek, tehát gyakran a jelző és a jelzett szó eltérő declinációban ragozódik. Az *incola* szó maga az I. declinációban ragozódik, de hímnemű, ezért csak hímnemű, tehát II. declinációs jelzöt vehet maga mellé.

	Singularis		
Nom.	populus Rōmānus	vīcus noster	incola Rōmānus
Acc.	populum Rōmānum	vīcum nostrum	incolam Rōmānum
Gen.	populī Rōmānī	vīcī nostrī	incolae Rōmānī
Dat.	populō Rōmānō	vīcō nostrō	incolae Rōmānō
Abl.	populō Rōmānō	vīcō nostrō	incolā Rōmānō